

1872

ΚΑΡΙΤΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. Έρωτ. Οδος. II, 72/1510

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΑΙ ΑΩΗΝΩΝ
By Dr. G. H. Flinders Petrie. Published by G. Bell.

Α'. α', ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαί ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; Αι. ε. παραλ. ψ. κάμπος. (καλαμάκι)
Διο.. Βοσκήν... τέ.. λουρό.. Κισσαβες...

‘Υπήρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; Φ. πατρικών... χωρισ. τα......

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἴδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας (“Ἐλληνας ἢ ἔνους, ὡς π.χ. Τούρκους”· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ.
Εις.. φυσικά.. πρόσωπα......

3) ‘Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ’ αὐτῶν μετὰ τὸν θάγατόν του; ...Διανέμεται.. η.. πέρασιν. οια.. κατα.. ταν...
για.. παν.. ηων.. ηων.. ηεκνων.......

β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ..Οἱ ματαίοι οὐκέτε μνησκούσι.....

.....μηδὲ ματαίοι οὐκέτε μνησκούσι.....

2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ..Ναι.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποίοι είργαζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) Ποια ἦτο ἡ κοινωνική τῶν θέσις ;

.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργασται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερισμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγήτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ
προήρχοντο οὗτοι : ἵσσαι σύνδρες μόνον ἢ καὶ γυναικεῖς ; ποίαν
ἀμοιβήν ἐλάμβανον ; τίμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἔργασίας ; Οἱ νέοι οὐχέντες ναυτικοί μεν.....

.....Μαζικά εἴσων τοι..... Μηρικήν.....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ως ἔργασται..... ἢ ως τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (εμποροί) κλπ. ;

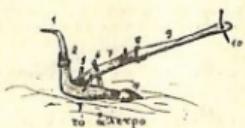
.....Ναυτικοί καὶ

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρον
 (βοῶν, αἴγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
 μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
 χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος;

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας;
- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
 καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;
- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
 Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
 Ποῖοι κατέστηκαν τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποὺ ἔγεντο ἢ προμή-
 θεῖα αὐτοῦ;
- ε. ποῖοι. κατάρκας. κατεστηκαν τὸ σιδηροῦν. μὲν σιδηροῦν
 μην. τῷ. έπειτα γενέντων τῷ. . . .

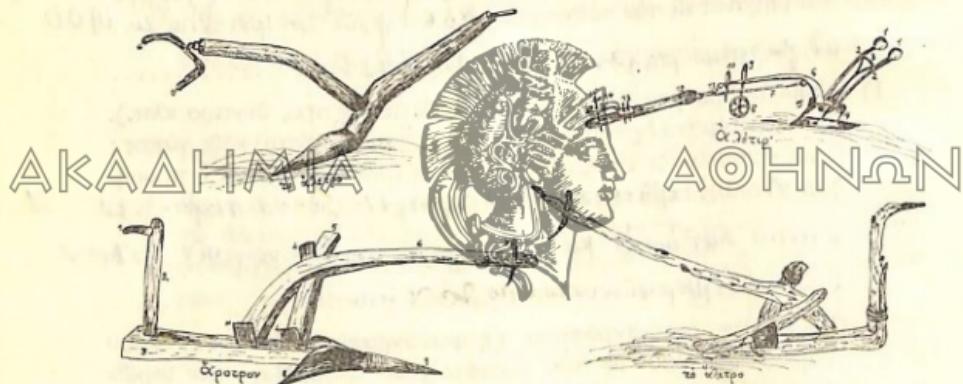
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
 σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
 αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1950
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον
-
-
-
- 2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποϊαὶ διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονίζομενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ὅπαντά ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμούς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Εάν εἶναι δυνατόν ἀποστέλλετε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν οὐ πάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ἔνδικου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἥτι φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.
-
-
-

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΟΗΝΩΝ

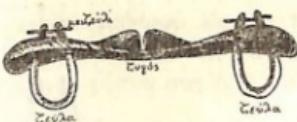
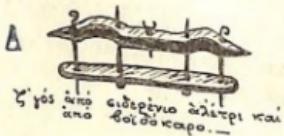
- 6) Ήτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ἔνδικου ἢ σιδήρου;

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.)
-
-

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ἵμίονος, ὄνος..... β. ψ. γ.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἕν;..... Δ. Ζ. Ζ.
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
..... N. A!

Σχεδιάσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δύνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἴδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
tóπον σας. P
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅ διποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). Σταλάρι.
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;

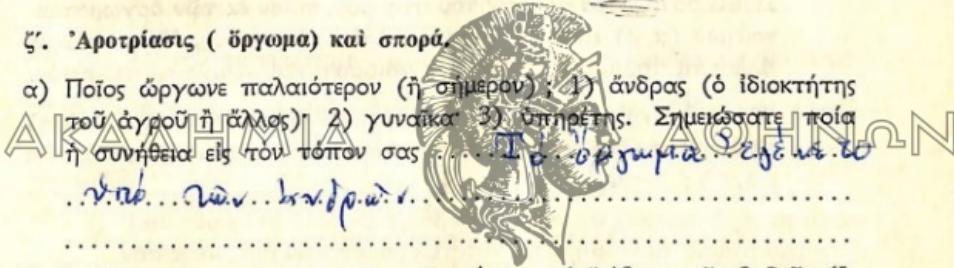
Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε καὶ σχεδιάστε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὁργωνε παλαιότερον (ἢ σῆμερον). 1) ἄνδρας (ό ιδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναικας 3) οὐπορέτης. Σημειώσατε ποία ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Οἱ...ιεκυρες...βοδι...ζευξιμον...εις...τον...μη...γον...δ. Κασινα, εις τον...βορειορού...η. Μια...ταξι...εις...δε...επαλαφε...καθ?...δ. ει δημιουργει...ται
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

εις νιθεια...ε?...αθ...νον...

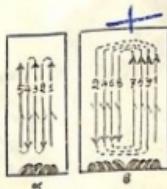
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα μὲ σχοινί, τοῦ δποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῷων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Με...6.χοινι...τον.δποιον.τα...αγρα...εκαν...δεθῃ
εγ...τα...αθεα...την.γινεται.....

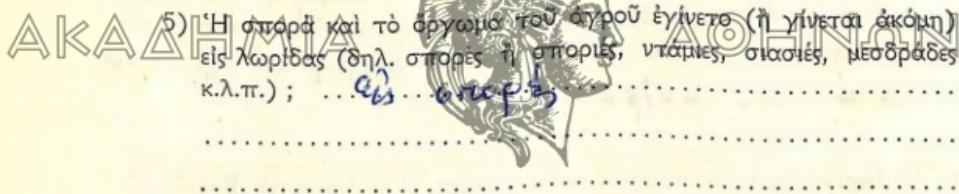
- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἔγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αύλακιες) κατ' εὔθειαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
-
-

ἡ ὄργωνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

περιφερειακῶς

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσι εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αύλακιάν ; . N.A1

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; ... *Δὲ...ν...ὑπῆρχε...τοιαί...μενηδεῖται*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εῖδη ὄργωματος (ἄροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιάς κλπ. .. *πλευράς*

Εις ποια ὄργωματα (σπορᾶς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. Εἰς... ἔργων τε...

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (όνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά· π.χ. καλλουργιά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Ἐγίνετο... Αριθματική! Οργυίες. Διβόλι-
ναι... αριθμόι.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαυτήσατε δόμοιως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπταισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν στάφι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Αὲν ἐγίνετο... Λ. γρανάι. πανίτσα.

- 4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν ειδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν; .. Μάρζισ., Α. πριλ., Μάρ. ιω (ἀραβοσίτων)

- 5) Ποια ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .. Ν. τσν. β.εῖς

- β) Μὲ ποια γεωργικά ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερὰ (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὔτα. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ, ἐν ἄκρῳ τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον; **Μή.** Ζητεῖς; ...

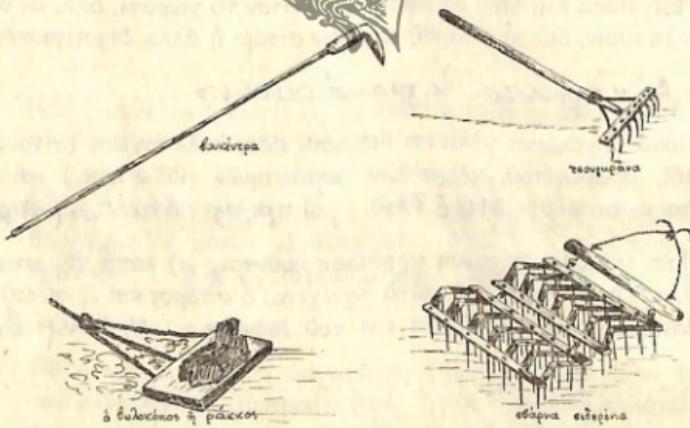
- 2) Γίνεται μετά τό δργωμα ίσοπέδωσις του χωραφιού (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Γ. ξηράνεω... ελαφρύιεμα.. μ.ε. ξ. ζινη...*
. περιφέρεια... πλευρή.

3) Η σκαφή μερῶν του άγρου πού δὲν έχουν δργωθή (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. α.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἑκάστου ἐν χρήσει ἔργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφία. (*Πλαστικένται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων*).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

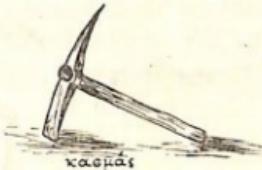
ΑΘΗΝΩΝ

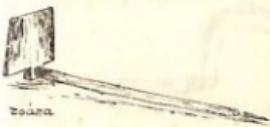
γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἄγρου ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκαστου και παραθέσατε ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν)

Expansionario... 26 d. 12.83.....

KALGHATI

३०८

- 6) Ποια πρόσωπα βιοηθούν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ δργωμα καὶ πᾶς καλοῦνται οἱ βιοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

- 7) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς έγίνετο η σπορά και η καλλιέργεια έκάστου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΙΔΟΥΣ Ιανουάριος 2019
V.G. ΕΛΛΟΥΣ. 45. 26.V. πρόγρ. 2019. Η.σ. 1193

- 8) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

! Ap. abo. 6 (20). Mai! ... ? d. OF. 16. x. 0. P. 20

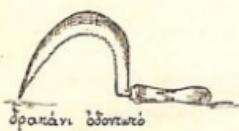
- 9) Πώς έγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμῆλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

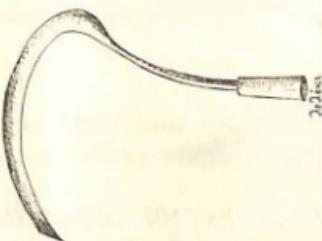
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον ἔθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ δνομα καὶ ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 Τέ. Δρέπανο. ?Ξένην. γ.ε. δρέπανα. ?οδοντωτα.....

δρεπάνι
όδοντωτο

δρεπάνι
με κόψη

?Ἐὰν ἥσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Ι.δ.δρέπανα. Μέντη. Ξεροκύπελλ. Αλλά. Οι. Καριζ. Οχλ.
Οι. πασίζ.. Ιεωνικόν. ε' το. Η. πρε. γιρός. λεπτωτών.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Δ.φ. νείλον ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια σληνα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χορτά (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). **Κ.Φ.Ο.Ι.Α.**

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἢτο δύμαλή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

4) Πῶς ἢτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἡ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Δέν.. ξινω.. ?ιδιωτικά.. Ξενοφάσια.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικὰ ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Οἱ... εἰδύρησιν*
-
- 6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι' ἐκριζώσεως καὶ σχιδίας τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριών (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) *? ΟΧΙ*
-

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ξ. Ιαγανία.. λεπ. μ.ξ. γρ. Ν.*
-

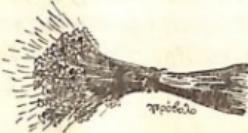
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶν ἐλέγοντο (ἢ πῶν λεγονται).
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚαΣεμ.νθ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ὅλα πρόσωπα (γυναικεῖς ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμές, πιάσματα, χερίες, χερόβιοι) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Ο.Ι. ? ιδ. Ι.Π.*
-

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δύο; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Ο.Ι. χεριές. έχειοντας*

αχαρέβολα.. λαί.. εινανδροίροντα.. 10.. 12..
χειρόβελα.. δ.ξ.ν.. δηράνων.. δ.ξ.ν. μαζίεσθαι
γινεταινειρ.. προσεκά.. α.τ.ν. μαζίθυγει.. λόντεροιρων..

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές. .**χειρόβορα**.....

γ.' Οι θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; ‘Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι’ αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ πτοῖον ;

Digitized by srujanika@gmail.com

- 2) Πώς τήμειθόντο αύτοι με ημερομίσθιον (μεροκάματο) ή κατ' ὄποιοτήν (ξεκοπής). Ποια ήτο ή ἀμοιβή εἰς χρήμα ή εἰς εἶδος; Τὸ δὲ ημερομίσθιον ήτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ή ἀνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναικεῖς ἔφερόν τι εἰς τὰς χειρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των);

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

!ΟΧΛ.....

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Τραγουδερα... ἔχ. 4. Φ. ν. γραμ. σ. λα. Τραγουδερα...
...λατ. ἀνθελι. πον. ... α. μ. λα. μ. λα. να. μ. λα.
..διέ. Λα. ... Λεσχού. Λα.

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμινουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν δποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομέρως απόντι υπόρκει σχετικών ή άλλο τι
είδους... Δεν... Επίσης... Η επίσημη παραγγελία

δ.' Τὸ δέσμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἑσπέρας ἢ μῆτρας ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ώς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθεσεώς σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

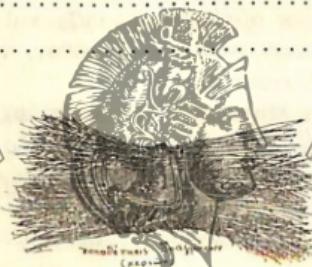
Τὸ δεμάτιασμα ἐγίνεται σιδ. τὸν γάλλον τὸν κακόνν. τὸν
βούκ. ἐγίνεται τὸ δεμάτιασμα.....

Δεμάτικὸν

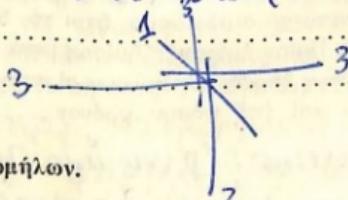
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ωρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ δεμάτια ἐφένεντο... σ.ερένια... ε. νά. διώναρπτο
Ἐποποθετεῦντο... δέ... διαμρο. ει. ι. π.

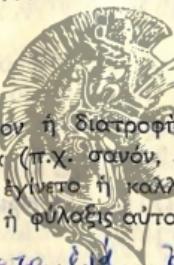

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἡρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αύτης...
μω... οι... ? εξέννω... ον. η καταγέρρω.
γιανού... καλλικένη... (ηγ. πατ. 26.102).

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή έξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπό τό χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
- 1) Εσυντηθίζετο παλαιότερον ή διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξήρα χόρτα (π.χ. σανόν, πριφύλλη, βίκον); Έσιν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ.

Η. διατροφὴ! ? εξέννω... οι... ? αστριο. χόρτων.
? ε. καλλιστο. σανό. μέ... κασιέ... ? εξέννων. κατα. ει.
τὸν. μέλισσ. μελ. μελισσόνω. εἰ... μέλισσ. ει...

- 2) Πότε έθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσον κ.ἄ.). . . Κό. διά. . . Η. ή. Μέλι. ος

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Τό. χέρων. Ηλ. τελεφ. φένο.
Ζεύς.

Γ'. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δηματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετεφέροντας εἰς τὸ ἀλώνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δημάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γένεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν:

Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Η τρόπος
Ἐγένετο. Έγένετο. Θεμωνιά πυραδίζεται πεδά. Έγένετο.
Εσ... Κόνοις.

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἔγινετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. δχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ο... καρπερί. Λογ. καρπού. Έγένετο. Εγένετο. Εγένετο.
Εσ... το... φ. τ. μ. ν. l.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν, τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Το... έγων. Εγένετο. Εγένετο. Εγένετο. Εγένετο.
ριγά... δια. Εγένετο. Εγένετο. Εγένετο. Εγένετο. Εγένετο.
Εγένετο. Εγένετο. Εγένετο.

- 5) Τὸ ἀλώνι ὀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ὀνήκη εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Εἰς τὸν αὐτὸν τὸν τόπον ! Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον
· Οπού . . . 4 - 5 οἰκογένειαν σειράν προσφέρωνται.
6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Αρχεται
τὸν τόπον προσφέρωνται τούτον τὸν τόπον λήγει

- 7) Εἴδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των) π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος) πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιον ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Εἰς τούτον τὸν τόπον

ταχαναδύνα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΗΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου) καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γυρω τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συντήρωσι διὰ μείγματος κόπρου βιοῦ καὶ ἀχύρων)

παθαράδυνα παταράδυνα

- 9) Ή ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὥρισμένη ἡμέραν καὶ ὥραν ;

παταράδυνα παταράδυνα

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὃπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Γένιαν δέ τινας έχουνε προσωνεῖς τοις Τέλοις σημειώνεις
ταύτας οὐδέποτε μεταφέρεται. Μεταβολή τοις Τέλοις σημειώνεται
διαδικασία.....

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

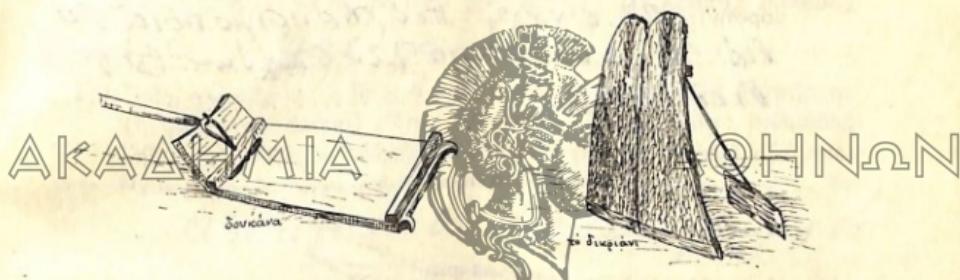
a) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφέρομενῶν ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίσματος βύλινος στῦλος, ὃν τοις δύο μέτρων (καὶ λούμενος στηγερός στρουλούρας, δουκάνη, βουκόφη κ.ά.), ὅπὸ τοῦ δποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τοὺν τὰ ζῷα, ὃστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ποιοιστεον... ούτινος... δέν... Εξ. Θεοβ; Η. Οι Βοι, ΕΓ. ΖΩ.....

- b) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἀλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ δποίαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ δποίον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἥνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἵχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔξευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντῷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίστης πᾶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποία δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἢ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυσμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Α.205...δ...α.δια.η/μ.δ...?Ε.γ/ν.ε.20...ε/γ.20/
20.η.ο.η.μ.α.δ...μ.α.δ...η.δ...θ.ρ.γ.α.ν.ο.ρ.20.
δ.τ.ρ.γ.ο.ρ.1.θ.χ.ο.μ.1.η.ο.ο.2.ε.τ.20!ε/γ.ε.ρ.μ.
Δ.ο.ν.ε.ν.α.....

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὡραν τῆς ημέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην;

Συν.θ.ω? εξηρ.ράτη... το. πέρα. ενδ. α. πευταν...
παρ. ταν. μαραθώνων. λέρων. δια. σταυρίδα

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἴς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ δποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): . Ο.Γ. οιχαρδ... τού. Σ.θ. ι.σ.ι.μ.α. π.ω.ι.ο.ν.ν.τ.ο.
Π.α. θ. δ.ν.α.ν.ε.π.η.μ.α. Τ.α.ν.ε.ρ.ω.χ.ν.η.τ.ε.χ.δ.ρ.ο.ν.ο.

. δ.ι.κ.ο.ν.δ.ι.ο.α.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράνι ἢ διχάλι

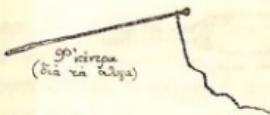
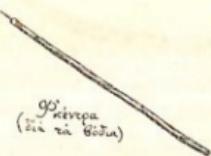
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν δποῖον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς; Ν. Α. I

- 14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὐτὴ βουκέντρι ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἢ κατασκευή της; (Σχεδιάσσατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Η.. ἀλωνόβεργα... ?εγέρω... ?αξ. α. Ι.η.

- 15) Πῶς λέγεται η ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *M.e. 6 χρ. 813*

τικ? ημέραν

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ὄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

γαστρα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: δ ἕδιος δ ψευργὸς μὲ δικὰ του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αιτωλίᾳ: βαλμάδες, δῆλοι τοστάρηθες, καλούμενοι ἀλωνιχρότοι καὶ σγωγίστες) οἱ ἀποιοὶ εἶχον βάδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελαμβανοῦν τοὺς ἀλωνισμόν

Θεμνίζουν οἱ θεοί οἱ γενρόσι!

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

γόχλ

- 19) Ο κόπανος οὗτος πῶς ἔλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσου μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποίον τὸ σχῆμά του;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

"Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπί ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλούντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
'Εγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτουντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

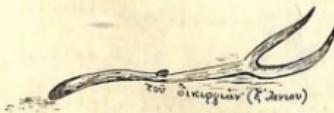
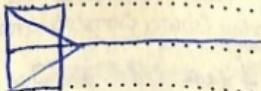
- 22) Κατά τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποια;
Κατά τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπιρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν πρώτου λειτουργὸς αὐτῆς)

β'. Αίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχεος, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποίον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ὀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποίον τὸ γυῆμα αὐτοῦ.

καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Οἱ . . Θλωνιόρειναι. Σειχνεῖ? Εὔρογον
. Κλασίνει, αἰ. η. Τεσσαράκτη. Οἱ? Εργαζόντων. Καπούρην
Πατραδίει. . .

Ο σηχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ή ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

? Εγένεται... έπιμηκεύει... μαζί... ἀναριάζεται... Παρί. v.l.

- 2) Μὲ ποῖον ἑργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο:

φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.

? Η. καρπάριον... μαζί... ἀρχή... μαζί... περα... μεταξύ... μεταξύ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναικαίς εἰδικός λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ;

? Ο. Ι. Σινδρε

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἴς τινας τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπός ἀπὸ τοὺς κουτύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὡστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

? Τελ. κοντρά... ζεμάχια... γράμματα... καρπάσα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; ('Εν

Κρήτη: ξεβαθύλισμα καὶ καρπολόνεμα). διὰ ποτία δημητριακά συ-
νθίζεται τοῦτο ... Δ.Ει.Σ.ερος...Δ.Γ.ωνιτερα...Φ.Δ.ε.γένερο

- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ὄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Мерд. № 1. Ахшарма. г. Кирсанов. ти. пакетированные кабели
№ 1. Ахшарма. г. Кирсанов. ти. пакетированные кабели
№ 1. Ахшарма. г. Кирсанов. ти. пакетированные кабели

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ὅπου ακρυγυμένων τῶν ξένων αὐτῶν ύλῶν ὑπὸ γυναικίς διὰ σαρώθρου; ἢ διὰ ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

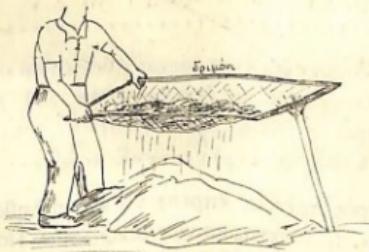
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

କୋଣାର୍କ ରାଜିଲେ ଶୈଳମଳାରେ

కుంపిరాజ నీ క్లాబ్ లోగో

νων μὲ δόπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἔργαλείων καὶ σκευῶν)

Д. Харлампій. Рівн. кобзар. ?І. Гнатко. Олі. Рівн. кобзар
Л. П. Григорій.

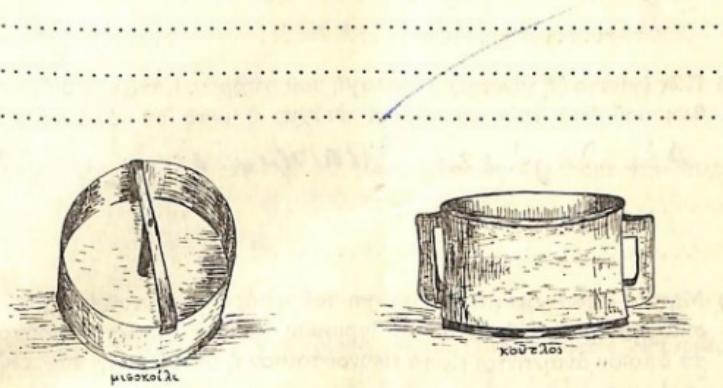
- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ πτοῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

ΔΗΜΙΑ ΑΛΦΝΙΑ
Συμπλήρωμα της περιοδικότητος ΔΗΜΙΑ, που δημοσιεύεται στην περιοδικότητα ΔΗΜΙΑ.
Εκδόθηκε στην Αθήνα το 1888 από την Εθνική Βιβλιοθήκη.

- 8) "Αλλα είθιμα προτού νά μεταφερθῇ δικαρπός (σῖτος, κριθή κλπ.) είς τὴν ἀποθήκην.

- γ'.1) Ποιαί όφειλαί τρόπος τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλιτνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλιτνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴ̄πραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εις δύκαδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

- 2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς τίδος εἰς τὸ ἀλώνι ;
α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραμέσατε Ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

- 3) Ποῦ ἀπεθηκένετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἄγρους ἐντὸς ειδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *Εν τῷ θηρίῳ* *εντὸς τῆς οἰκίας*

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἦν εἰς τὸν ἄγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

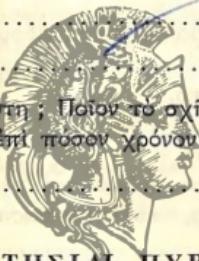
κευσις εις την υπαιθρον; Τδ. άχνασ... ημερερέτω...
.....Ελ. Ν. Αχνασια.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα; . . .

Δέκτ. Εγένετο... Ηλιανέα... Βιβλογή... σπόροι

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πιλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ; . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ύπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Πυρά... Αναπνοντας τῷ παραμονή τοῦ Σεπτεμβρίου...
Λατεν. κ.ον... 23. Ιουνίου. ματ. νέφερην αναπνεια...
Θεού. μικρού. ματ. μεγάλην, ἀναπνεια ματ. γνατία.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος;

παραμονή... 23. Ιουνίου. ματ. ναν... 23. Ιουνίου.
26. Ιουνίου... παν... ελαττων. ματ. τελ. κυνικερινά.
απρόσ.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....
.....
Φωτιά

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποῖος ὅλος ;
.....
Παιδιά

2) Ποῖος ἡ ποῖοι συλλέγουν τὰ ἔγγα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ὅποι ποῖον μέρος ;

.....
Ταῦτα παιδιά

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
*Η συγκέντρωσις γίνεται λόγω της πυράς
επειδή φαεθόρεις οι πυράς*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς τοπού διὰ κάθε πυράν ;
1) Προσευχάι, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

.....
*Τραγουδώνται για την πυρά. Η γυναικεία
συνήθηση είναι να τραγουδά τραγούδια καθώς γίνεται
το κράτος για την πυρά.*

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....
*Στην περιοχή της πυράς παίζεται για παιδιά
χοροί... για... για... για... για...*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

Ἐναέριον τούτον τὸν γάνθον γέμεινται.....
καὶ αὐτόν.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Κατά τὸ Πάσχα γίνεται εργα τοῦ ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ